GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 193. Joi, 3 (15) Septemvre. 1887.

Braşovŭ, 2 Septemvre 1887.

Cu câtŭ se apropiă mai multŭ momentulŭ sosirei Maiestăţei Sale la manevrele din Ardealŭ, cu atâtŭ mai vrăşmaşŭ e tonulŭ de care se folosescŭ în deosebĭ foile maghiare tiszaiste faţă cu noi Românii.

Este în totŭ casulŭ ciudată acéstă aparaţiune, deórece mintea sănĕtósă trebuia sĕ le dicteze Ungurilorŭ dela putere, tocmai în aceste momente, o purtare mai domólă faţă cu marea maioritate a poporaţiunei Transilvaniei, că sĕ se mai potoléscă, celŭ puţinŭ pentru timpulŭ petrecerei Maiestăţii Sale în Ardealŭ, nemulţămirea şi amărîciunea dintre noi, ér nu sĕ se aţîţe încă şi mai tare spiritele.

Acestea erau consideraţiunile ce s'arŭ fi impusŭ unorŭ politicĭ cu mai mare precauţiune. Ungurii dela putere însĕ credŭ a fi ajunsŭ la acelŭ apogeu alŭ puterii în statŭ, încâtŭ sĕ nu mai aibă lipsă de a lua asemenĭ precauţiunĭ. Şi în acéstă pornire îĭ sprijinesce multŭ hotărîrea ce au luat'o, de a nu mai căuta nicĭ unŭ modŭ de împăcare cu Românii, ci de a continua fără cruţare rĕsboiulŭ contra limbei şi naţionalităţii acestora.

Rĕsboiulŭ pornitŭ contra naţionalităţilorŭ şi în specialŭ contra Românilorŭ ardelenĭ este, precum scimŭ, unŭ punctŭ de căpeteniă alŭ programului ministrului-preşedinte Tisza şi credemŭ că nu greşimŭ, décă admitemŭ, că agitaţiunea atâtŭ de înverşunată, ce s'a pornitŭ tocmai acum contra Românilorŭ a avutŭ în prima liniă scopulŭ, de a aduna materialŭ pentru discursulŭ-programŭ ce-lŭ va desfăşura d-lŭ Tisza în Oradea-mare, tocmai în ajunulŭ sosirei Maiestăţii Sale în Cluşiu.

Este adecă bătătorŭ la ochĭ, că ministru-preşedinte ungurescŭ 'şĭ-a alesŭ tocmai ḍiua de 21 n. l. c., pentru ca sĕ-şĭ facă enunciaţiunile sale înaintea alegĕtorilorŭ sĕi din Oradea-mare, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ cu câtŭ se asigură, că în ḍiua următóre 22 Septemvre n. d-lŭ Tisza va merge la Cluşiu sĕ însoţéscă pe monarchŭ în timpulŭ şederii sale acolo.

Pe când telegrafulŭ va anunţa urbi et orbi enunciaţiunile ce le va face d-lŭ Tisza în Oradea-mare, acesta se va afla deja lângă Maiestatea Sa în Cluşiu, vrêndŭ sĕ dea a se'nţelege prin acésta, că acele enunciărĭ le-a făcutŭ cu deplină aprobare a corónei şi că atotputernicia lui a ajunsŭ la apogeulŭ ei, ne mai putêndŭ nimicŭ împedeca realisarea programului sĕu.

Putemŭ prevedea cu siguritate, cam de ce natură vorŭ fi enunciaţiunile ministrului-preşedinte, şi décă n'amŭ avé nicĭ unŭ altŭ punctŭ de sprijinŭ pentru acéstă prevedere a nóstră, purtarea organelorŭ guvernului şi a foilorŭ tiszaiste ne arŭ lumina din destulŭ în privinţa acésta.

In comitatulŭ vecinŭ cu comitatulŭ Oradei-marĭ, în Satmarŭ, s'a înscenatŭ tocmai acum o gónă specială în contra pretinşilorŭ „agitatorĭ dacoromânĭ“ şi se deţine în arestŭ preventinŭ unŭ preotŭ, despre care nu s'a pututŭ dovedi până aḍĭ nimicŭ altceva, decâtŭ că a luptatŭ făţişŭ şi pe cale cinstită constituţională pentru drepturile poporului românŭ. In acelaşĭ timpŭ foile subvenţionate ungurescĭ, ca la comandă, nu vĕdŭ decâtŭ „agitatorĭ“ şi „turburatorĭ“ în tóte părţile şi strigă ca din gura şérpelui, că Românii cu carte, carĭ apĕră limba şi naţionalitatea românéscă, suntŭ „duşmanĭ ai statului,“ ne mai vorbindŭ despre insultele şi calumniile ce se aruncă ḍilnicŭ în faţă pressei române.

Nimicŭ nu póte fi mai comodŭ pentru atotputerniculŭ Tisza decâtŭ ca acum, pe când se află monarchulŭ în Ardealŭ, după ce i s'a pregătitŭ, ministrului, astfelŭ têrêmulŭ, sĕ tune şi sĕ fulgere după placulŭ inimei sale în contra Românilorŭ, carĭ mai au şi aḍĭ cutezarea de a fi nemulţămiţĭ cu tractarea ce o suferŭ din partea guvernului ungurescŭ.

Ministru-preşedinte ne-a datŭ deja probe despre ceea ce e elŭ capabilŭ în privinţa acésta, în rêndulŭ trecutŭ, când a vorbitŭ în Oradea-mare. Atuncĭ a tunatŭ şi a fulgeratŭ contra pretinselorŭ agitaţiunĭ ale pressei naţionalităţilorŭ. Cu ce ne va ameninţa astăḍĭ?

Dér ar fi naivitate din parte-ne a crede că inventiosulŭ ministru-preşedinte n'ar mai afla în lexiconulŭ sĕu nicĭ unŭ cuvêntŭ nou de ameninţare pentru aceia, carĭ n'au încetatŭ încă de a pretinde drepturile ce li se cuvinŭ popórelorŭ în acestŭ statŭ. Elŭ ne va ameninţa de sigurŭ din nou şi mai cumplitŭ ca în trecutŭ.

Scopulŭ însĕ nu şi-lŭ va ajunge. Imprejurarea că viitórele sale enunciaţiunĭ se vorŭ discuta în Ardealŭ, în presenţa monarchului, va face din contră sĕ reiasă şi mai lămuritŭ, că avemŭ de a face cu unŭ regimŭ de partidŭ tendenţiosŭ, care nu se ruşinéză de a esploata chiar presenţa capului statului pentru scopurile sale de clică.

Nu póte însĕ nicĭ odată sĕ se facă bunăstarea şi viitorulŭ popórelorŭ Ardealului dependentă de capriţiele şi poftele nenfrênate ale clicei dela putere. Acésta trebue sĕ 'şĭ-o însemne bine ministrulŭ-preşedinte ungurescŭ.

Faimele despre întrevederea din Stettin.

„Vossische Ztg.“ ḍice că *întrevederea din Stettin* a împĕratului Wilhelm cu Ţarulŭ, décă se face, nu va fi decâtŭ unŭ actŭ de curtoasiă, care nu va schimba întru nimicŭ relaţiunile rĕcite germano-rusescĭ. Incurcăturile orientale — adauge numita fóiă — suntŭ o afacere deosebită a Austriei, pe care acésta va avé sĕ-o reguleze după propriele sale dorinţe. Décă Germania nu pune piedecĭ Austriei, dér nicĭ nu o sprijinesce, ea de altă parte n'are nicĭ o causă de a promova poftele Rusiei. Totŭ în acestŭ sensŭ se esprimă şi „Norddeutsche allg. Ztg.“ ḍicêndŭ, că în Orientŭ Germania ca şi Austria şĭ-au reservatŭ mână liberă şi că Austria vrêndŭ a-şĭ validita acolo interesele sale nu va întêmpina o seriósă oposiţiune din partea Germaniei.

Impĕratulŭ Wilhelm a sositŭ în Stettin împreună cu împĕrătésa, cu prinţulŭ şi princesa Wilhelm şi cu prinţulŭ Leopold. Impĕratulŭ şi mareşalulŭ Moltke, care asemenea se află în suita lui, au fostŭ entusiasticŭ aclamaţĭ de poporŭ.

In privinţa venirei Ţarului în Stettin domnesce acolo nesiguranţă. Autorităţile militare, civile şi ale curţii dau rĕspunsurĭ îndoelnice. Nimenĭ nu vrea sĕ scie despre sosirea apropiată a Ţarului, dér nimenĭ nu o négă.

Corespondenţii ḍiarelorŭ din Berlinŭ, Londra şi Viena n'au pututŭ isbuti până acum a afla nimicŭ positivŭ despre sosirea Ţarului. Cu tóte aceste se crede, că Ţarulŭ va veni la Stettin şi împrejurarea, că în suita Majestăţii Sale se află şi consiliarulŭ Bülow ca representantŭ alŭ ministeriului de esterne şi secretarulŭ Lergevisŭ ca cifratorŭ întăresce pe ómenĭ în credinţa acésta.

Din Petersburgŭ însĕ se desminte din nou faima despre mergerea împĕratului Alexandru III dela Copenhaga la Stettin. Se vede că la începutŭ planulŭ întrevederei a esistatŭ şi acum érăşĭ l'au lăsatŭ sĕ cadă. Nu cumva s'au încordatŭ în ḍilele din urmă mai tare relaţiunile dintre cele două împĕrăţii nordice?

Cestiunea bulgară.

„Nordd. Allg. Zeitung“ desminte aserţiunea lui »Pester Lloyd“, că prinţulŭ de Bismarck ar fi oferitŭ directŭ mediaţiunea sa în afacerea Erenroth, şi ḍice că cabinetulŭ germanŭ, în acestŭ casŭ, n'ar fi pututŭ refusa mijlocirea dorită de Pórtă, după cum a făcut'o, Germania, ḍice »Nordd. Allg. Zeitg.“ aprobă nu numai trimiterea generalului Ehrenroth, dér este asemenea gata sĕ recomande proiectulŭ celorlalte puterĭ, décă va fi propusŭ oficialŭ de Pórtă. Rusia printr'o propunere emanândŭ din propria sa iniţiativă, cum a cerutŭ Pórta dela Germania, şi-ar lua asupră-şĭ rĕspunderea cestiunilorŭ Orientului ce nu-i încuibă până acum. Articululŭ conchide: Este de datoria puterei suzerane sĕ decidă asupra mijlócelorŭ proprii, a învinge resistenţa activă şi pasivă a Bulgarilorŭ; pe câtŭ timpŭ nu va fi lumină asupra acestui lucru, puterile nu vorŭ voi de locŭ sĕ ia posiţiune în cestiune.

Ḍiarulŭ „L'Indépendance belge« din 10 Septemvre publică următórea telegramă din Parisŭ, cu data de Vinerĭ 9 Septemvre: „Se scrie din Bucurescĭ către „Journal des Débats« : Se afirmă că d. Petroff ministrulŭ de rĕsboiu bulgarŭ ar fi declaratŭ ofiţerilorŭ din garnisóna din Sofia, că în casulŭ când Rusia ar trimite unŭ corpŭ de armată pentru a ocupa milităresce Bulgaria, guvernulŭ ar fi decisŭ sĕ resiste din resputerĭ. Cu modulŭ acesta, adaoge elŭ, vomŭ prelungi lupta până ce vomŭ da timpŭ Austro-Ungariei şi celorlalţĭ aliaţĭ protectorĭ ai noştri sĕ ne vie în ajutorŭ«.

Prefectulŭ din Rusciucŭ, neţinêndŭ sémă de observaţiunile guvernului francesŭ cu privire la siguranţa ameninţată a naţionalilorŭ şi a consulului francesŭ, d. Flourens, ministrulŭ afacerilorŭ streine, a autorisatŭ pe consululŭ sĕu din Rusciucŭ de a lua unŭ concediu nelemitatŭ. Guvernulŭ bulgarŭ înainte de a lua o hotărîre contra prefectului din Rusciucŭ, d. Mantoff, ale cărui fapte atraseră după sine numĕróse reclamaţiunĭ ale consulilorŭ, chemà pe d. Mantoff la Sofia pentru a da esplicaţiunĭ în privinţa purtărei sale.

„Journal des Débats“ anunţă arestarea d-lui Radoslavoff, fostŭ preşedinte alŭ consiliului din Bulgaria.

Turburărĭ în Sofia.

O telegramă din Sofia, dela 12 Septemvre, comunică următórele:

Şefii Ligei patriotice invitaseră populaţiunea la unŭ meetingŭ de protestare contra unui articulŭ scrisŭ de d. Karavelov în „Tirnowska Constituţia«, articulŭ în care acesta declară că prinţulŭ Ferdinand se urcà pe tronŭ prin voinţa d-lui Stambulov, ér nu a naţiunii.

Oratorii, încurajândŭ mulţimea compusă din mai multe sute de persóne, reclamară mĕsurĭ energice contra trădătorilorŭ patriei şi arestarea d-lui Karavelov. Mulţimea pornì mai ântêiu spre palatŭ, din care prinţulŭ eşise tocmai atuncĭ. După aceea merse în faţa casei d-lui Karavelov, ale cărei ferestre fură sparte între strigătele: Josŭ! La mórte!

După acéstă scenă, mulţimea pornì strigândŭ şi cântândŭ spre tipografia ḍiarului situată aprópe de palatŭ; aceleaşĭ scene reîncepură în timpŭ de unŭ césŭ.

Poporulŭ intrà în urmă în curtea palatului prinţiar; nóptea sosise. Prinţulŭ, care se întorsese dela plimbare, se înfăţişà la balconŭ, pe timpulŭ când mulţimea scotea strigăte de ura. Câţĭ-va oratorĭ luândŭ cuvêntulŭ spuseră că guvernulŭ nu trebue sĕ permită atacurĭ asemenea celorŭ ale oposiţiei. Prinţulŭ rĕspunse: „Vĕ mulţămescŭ pentru aclamaţiunile vóstre patriotice. Trăéscă Bulgaria! Manifestanţii părăsiră palatulŭ pentru a intra în casa d-lui Stambulov. Ministrulŭ mulţumì mulţimei, o felicità că a manifestatŭ simţiminte patriotice şi declarà că causa bulgară nu va fi niciodată pierdută, décă va avé totdéuna asemenea apĕrătorĭ. Poliţia se arată în faţa casei d-lui Karavelov şi în faţa tipografiei, împrăştià pe manifestanţĭ şi împiedicà pe câţĭ-va indiviḍĭ de a pĕtrunde la d. Karavelov.

SCIRILE ḌILEI.

La serbarea poporală, ce se va întocmì în Cluşiu în onórea presenţei Maiestăţei Sale, se ḍice că vorŭ fi presentate 250 persóne din diferite ţinuturĭ ale Ardealului în grupe separate de câte 12 orĭ 24 fete şi feciorĭ în portulŭ lorŭ poporalŭ şi anume din comitatulŭ

Cluşului în porturĭ poporale unguresci, românescĭ şi săsescĭ, din comitatele Murăşŭ-Turda şi Odorheiu grupurĭ de Sĕcui, din comitatulŭ Sibiiu un grupŭ din Sĕlişte; din comitatulŭ Braşovŭ Ceangăi din Sĕcele; din comitatulŭ Alba de josŭ porturĭ poporale din împrejurimea Abrudului, Zlatnei şi Roşiei; din comitatulŭ Turda Arieşŭ portulŭ poporalŭ din Trăscău. Pentru transportarea diferitelorŭ grupurĭ la Cluşiu îngrijesce fişpanulŭ Samuel Jozsika în înţelegere cu respectivi fişpanĭ.

—x—

„Naţiunea“ spune, că Duminecă a fostŭ primitŭ în audienţă de cătră Regele României contele Goluschowsky, ministrulŭ Austriei în Bucurescĭ, care a presentatŭ Maiestăţii Sale pe contele Kalnoky, a cărui mergere în România sta în legătură cu încheierea convenţiei comerciale cu Austria.

—x—

In comuna Ohaba, lângă Şinca nouă, s'a ivitŭ între copii vĕrsatulŭ (bubatulŭ), fără ca primăria sĕ fi găsitŭ cu cale a cere ajutorŭ medicalŭ. Din norocire copii se însănĕtoşéză fără acestŭ ajutorŭ. — Ar fi de doritŭ, ca primăriile în asemenea casurĭ, care potŭ avé urmărĭ grave, sĕ fiă mai cu durere de inimă şi sĕ cérŭ repede ajutorŭ medicalŭ.

—x—

Mâne Joi în 15 Septemvre n. se va celebra în biserica română gr. cat. din Turda veche cununia d-lui Silvestru Moldovanŭ, comptabilŭ şi secretarŭ la „Arieşana“ din Turda, cu d-şóra Margareta Cigareanŭ. — Căldurósele nóstre felicitărĭ tinerei părechĭ!

—x—

„Rĕsboiulŭ“ din Bucurescĭ este informatŭ, că Vinerea trecută, o ţĕrancă din Ruşii-de-vede, cerĕndŭ o audienţă la castelulŭ Peleşŭ, a povestitŭ Regelui, că cum pĕrĕndŭ în aceea comună unŭ locŭ de casă şi începĕndŭ a face săpăturĭ, a datŭ peste o suterană în care crede că s'ar afla diferite obiecte preţióse, opinândŭ că ar fi bine ca stăpânirea sĕ trimită pe cineva ca sĕ esamineze conţinutulŭ suteranei. Regele ascultândŭ pe ţĕranca, care era convinsă de ceea ce spunea, i a datŭ o recomandaţiune cătră ministrulŭ cultelorŭ şi unŭ bi letŭ de liberŭ parcursŭ pe calea ferată. »România“ află, că ţĕranca s'a şi presentatŭ ministrului, care ar fi însărcinatŭ pe d. Tocilescu a se duce la faţa locului şi sĕ cerceteze.

—x—

Academia literară »Des Muses Santonnes“ din Royan (Francia, Charente Inférieure) a primitŭ între membrii sĕi pe d. Victorŭ Bilciurescu, tĕnĕrŭ ce se pregătesce a primi laurii poesiei. Cu acestŭ titlu au mai fostŭ onoraţĭ, dintre Românĭ, poetulŭ Alexandru Macedonski, d. Ioanŭ Rădoiu magistratŭ, precum şi d. Al. Sturdza, scrie »Telegrafulŭ.“

—x—

Trenulŭ ce mergea Vinerĭ în sĕptĕmâna trecută de'a Câmpulungŭ la Golescĭ a deraliatŭ între staţiile Mihăilescĭ şi Câmpenĭ, scrie „România Liberă.‘ Primulŭ raportŭ adresatŭ Direcţii căilorŭ ferate anunţă; Şefulŭ de trenŭ şi conductorulŭ morţĭ; din pasagerĭ zacŭ victime pe câmpŭ. „Rĕsboiulŭ“ află că numai maşinistulŭ, fochistulŭ şi frânarulŭ au suferitŭ. Cei d'întâiu doi au fostŭ rĕsturnaţĭ odată cu maşina, arşĭ de cărbunii carĭ au săritŭ din focarŭ şi copleşiţĭ de lemnele din magazia locomotivei. Frânarulŭ asemenea a suferitŭ contusiunĭ seriόse. Nicĭ unulŭ însĕ nu se găsesce în casŭ de mórte. Dintre călĕtorĭ s'a constatatŭ că nimenĭ n'a suferitŭ vre-o contusiune. In urma deraliărei, toţĭ au fost înapoiaţĭ la Câmpu-lungŭ de cătră trenulŭ care mergea din Bucurescĭ.

—x—

Cetimŭ în »Fóia diecesană« dela 30 Augustŭ: »Din Teregova ni se scrie, că notarulŭ cercualŭ I. B. din Mehadica suspendatŭ din oficiu în Dumineca trecută, a pălmuitŭ în piéţa Teregovei pe strada principală pe protopretorulŭ sĕu B. Z., după ce mai nainte l'a fostŭ încărcatŭ cu insulte şi l'a fostŭ scuipatŭ în faţă. Făptuitorulŭ fù arestatŭ momentanŭ şi predatŭ judecătoriei, dér după unŭ scurtŭ interogatoriu fù eliberatŭ. Se vede că s'a începutŭ clisa (stăpânirea) între domnĭ, şi pe semne trebile au ajunsŭ acolo, de îşĭ facŭ ei între ei dreptate. Óre sĕ mai aibă publiculŭ respectŭ de astfelŭ de funcţionarĭ?‘

Reuniunea de maghiarisare din Pojunŭ.

In Nr. 244 alŭ oficiosului „Nemzet“ cetimŭ:

In şedinţa comisiunei pentru asilurile de copii a kulturegyletului din Pojunŭ, ţinută sub preşedinţa Drului Karl Rimely, se arĕtă, că numita reuniune, afară de institutele de învĕţĕmêntŭ subvenţionate şi de şcólele ce stau sub patronagiulŭ ei, posede adĭ 9 asilurĭ (grădinĭ) de copii proprii ale ei care esistă de faptŭ şi afară de aceea se întocmescŭ acum alte 3 institute nouĕ; abstrăgĕndŭ de institutele subvenţionate şi patronisate cresce reuniunea în institutele ei proprii peste 1000 de copii, dintre carĭ optŭ din dece părţĭ suntŭ de limbă germană şi slovacă, în limba maghiară şi în patriotismŭ maghiarŭ. Membrii sĕi şi'i recruteză reuniunea din ţinutulŭ sĕu, din comitatulŭ Pojunŭ şi din oraşulŭ Pojunŭ, şi constată cu satisfacţiune că din acestŭ ţinutŭ îngustŭ 'şĭ a înşiratŭ 3000 de membrii, partea cea mai mare cetăţenĭ de limbă slovacă şi germană.

Din nou ne dovedesce „Nemzet“, că Ungurii n'au altŭ gândŭ cu Nemaghiarii decâtŭ a'i maghiarisa. Ceea ce ne spune însĕ despre sumedenia de copii şi membrii germanĭ şi slovacĭ, e numai reclamă. Slovacii au datŭ şi dau mereu dovedĭ, că Ungurii nu vorŭ păpa aceea după ce le lasă gura apă. Jidovĭ suntŭ destui, îndópe-i cu „cultură maghiară“.

Teaca, în 10 Septemvre 1887.

Onor. Redacţiune! Lunĭ în 5 Septemvre după amédĭ ca unŭ fulgerŭ s'a lăţitŭ trista faimă despre repausarea marelui şi eminentului filologŭ şi literatŭ, d-lŭ Timoteu Cipariu, — pe feţele tuturorŭ Româniloru şi în specie a celorŭ mai în etate, carĭ i-au fostŭ în multe privinţe discipulĭ, se vedea întristarea! — Ne-a părăsitŭ fala Româniloru din Transilvania. Cum nu s'arŭ fi dusŭ de pe aci mai mulţĭ la Blaşiu, — pentru a-i face ultimulŭ respectŭ, — însĕ mai alesŭ depărtarea cea mare neconcedĕndu-le, cu toţii i-amŭ disŭ cu adêncă mâhnire: Sit illi terra levis!

După asta nu trecură 4 óre, şi étă se lăţi în Teaca altă faimă — care deşi numai locală fù totuşĭ pentru noi tristă. — Tĕnĕra preotésă Laura Moldovanŭ a reposatŭ, părăsindŭ pe soţulŭ sĕu tinĕrŭ, d-nulŭ Theofilŭ Moldovanŭ, preotŭ gr. cat. în Copru din diecesa Armenopolei, cu unŭ pupilŭ abia de 2 anĭ.

Nu-i vorbă, — atâtŭ din iubire şi compătimire cătră tĕnĕra familiă preoţéscă, — câtŭ mai cu sémă nĭ-amŭ ţinutŭ de strînsă datorinţă toţĭ Românii din Teaca a contribui la ceremoniile astrucărei acestei june preotese presentându-ne cu toţii la ceremonia funebrală, — care în modulŭ celŭ mai frumosŭ, după tóte datinile religióse, cu ertăciunĭ, şi 12 odihne s'a efectuitŭ! — La ceremoniile acestei astrucărĭ s'au presentatŭ toţĭ honoraţiorii neromânĭ, — şi toţĭ Românii afară de unulŭ, marele, respective miculŭ multiu care în sumeţia sa oficiósă, — uitându-şĭ cu totulŭ de obligămintele humane, religióse şi naţionale române, deşi acéstă „înaltă personalitate“ împreună cu soţia sa, pentru a-se presenta la ceremoniile astrucărei, au fostŭ prin docentele şi cantorulŭ parochiei Tecii ambii întru adinsŭ învitaţĭ, — contemnându-ne însĕ nu s'au presentatŭ. — Fiă-le de bine!

Totŭ în diua de 7 Septemvre, când s'a sĕvîrşitŭ înmormêntarea tinerei preotese, locuitorii din Téca alergară întru ajutorŭ comunei românescĭ Pinticŭ, unde isbucnĭ unŭ mare incendiu. Frumósa casă parochială era în flacărĭ şi póte mai multe ar fi arsŭ, décă bravilorŭ pompierĭ din Téca nu li-ar fi succesŭ a localisa foculŭ. Impreună cu casa parochială i-au arsŭ preotului Teodor Domşa grâulŭ, cucuruzulŭ, împreună cu totŭ ce se afla în podŭ, în grânarŭ, cuină, şi abia câteva mobile i s'au pututŭ scóte din casă şi încă şi acelea ca vai de ele. Acestŭ demnŭ preotŭ, care este tată la 5 copii, dintre carĭ doi la şcólă în Bistriţă, ardêndu-i tóte a rĕmasŭ în o perplexitate ce nu se póte descrie.

E fórte durerosŭ când în asemenea casurĭ se află unii şi încă dintre colegĭ, carĭ se pórtă cu indiferenţă. Mĕ mirŭ cum de protopopulŭ tractualŭ séu celŭ puţinŭ vice-protopopulŭ nu a alergatŭ până acum la Pinticŭ pentru a aduna curatoratulŭ şi a face paşii necesarĭ pentru grabnica reedificare a casei parochiale.

Acei domnĭ marinimoşĭ, carĭ arŭ voi a da mână de ajutorŭ, sĕ binevoéscă a se adresa de-a-dreptulŭ la păgubitulŭ în comuna Pinticŭ (Sz. Penték), poşta ultimă Téca (Teke).

*

Câtŭ pentru persecuţiunile celorŭ puternicĭ, desfăşurate în contra nóstră, analóge cu aceea a confratelui Lucaciu, înaintea nóstră nu suntŭ novitáţĭ, căcĭ dênşii în totŭ loculŭ şi în contra tuturorŭ le eserciază continuu în o formă orĭ alta. Lucrulŭ celŭ mai durerosŭ pentru noi e însĕ acela, că persecutorii îşĭ caută şi-şĭ află instrumente, martorĭ şi muncitorĭ, mai totdéuna din slabii noştri. Dabit Deus hisquoque finem!

Cele reproduse de »Gazetă“ în Nr. 188 după diarele unguresci în causa lui Lucaciu, că adecă „cu banĭ şi ameninţărĭ arŭ fi hotărîţĭ sĕ facă pe martorĭ a recede dela fasiunile lorŭ“ şi altele asemenea, după părerea mea nimicŭ altă nu însémnă, decâtŭ ca sĕ se caute pretecste spre a prelungi arestulŭ preventivŭ alŭ d-lui Lucaciu.

Unŭ Tecanŭ.

CUVENTŬ

de deschidere, rostitŭ prin Alimpiu Barboloviciu vicariulŭ Silvaniei şi directorulŭ despărţ. XI alŭ »Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ“, cu ocasiunea adunării generale a despărţ. ţinută la 4 Augustŭ în Buciumi.

(Fine.)

Condiţiunea »sine qua non« a crescerei şi culturei poporului română este: ca toţĭ fii naţiunei şi mai vêrtosŭ inteligenţii, carĭ suntŭ chemaţĭ a cresce poporulŭ, pentru că şi dênşii au eşitŭ din poporŭ şi pre dênşii i-a crescutŭ naţiunea, sĕ fiă conscii de datorinţele lorŭ sacre faţă de naţiune, şi acelea sĕ le împlinéscă cu scumpĕtate, abnegaţiune şi resemnaţiune sacrificătóre, se recere sĕ se preţuiască şi stimeze pre sine şi naţiunea sa şi sĕ fiă mândri de individualitatea lorŭ naţională, vorŭ fi conscii de drepturile lorŭ, carĭ le au ca cetăţenĭ ai patriei şi fii

FOILETONŬ.

(51)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVII.

Tabĕra dela Villafranca.

In nóptea aceea se întêmplă că trăsura de zarzavaturĭ veni mai de vreme cu unŭ ceasŭ; însĕ bĕtrânulŭ Nello prevĕduse casulŭ. Incă dela medulŭ nopţii se şi aşedase în odaia portarului, pe care-lŭ îndemnase sĕ se ducă sĕ se culce. De aceea elŭ fuse care deschise pórta fiului sĕu.

Copilulŭ temniţerului era unŭ flăcău înaltŭ şi voinicŭ, dér cam prostŭ. Natura făcuse atâta pentru forţele lui fisice, încâtŭ uitase sĕ îngrijască şi de crierŭ. Altminterĭ era blândŭ şi pacinicŭ, fără iniţiativă, fericitŭ ca sĕ asculte pe orîcine îi poruncea, mai cu sémă pe tatălŭ sĕu, pe care-lŭ privea ca p'unŭ oraculŭ. De aceea, când îi porunci Nello sĕ vie după dênsulŭ, tĕnĕrulŭ veni numai decâtŭ fără sĕ întrebe măcarŭ pentru ce.

Cum intrară în chiliă, Nello îi dise:

— Paolo, desbracă-te de hainele tale şi îmbracă numai decâtŭ p'ale gentilomului!

Paulŭ împlini porunca fără sĕ arate nicĭ mirare nicĭ curiositate.

Prin urmare tóte mergeau după poftă. Podesta ţulŭ se îmbrăcă numai decâtŭ cu nădragii şi cu blusa de aba a pescarului. Cu căciula înfundată pe urechĭ, eşi din curtea temniţei, sări agerŭ şi sprintenŭ ca unŭ omŭ de meserie în luntrea cea grea şi cu o lovitură bună de lopată o împinse pe apă până ce ajunse pe Canaluiŭ Mare.

Incepea sĕ se crepe de diuă, când nisce precupeţĭ carĭ se duceau în luntrile lorŭ dăriră luntrea temniţeiorŭ întorcêndu-se spre Mestre.

In diua aceea timpu'ŭ era minunatŭ. Diferitele trupe strinse în tabĕra dela Villafranca manevrau cu o preciziune admirabilă; curioşii carĭ veniseră din Verona, din Villafranca şi chiar din Mantua ca sĕ admire o armată aşa de frumósă, erau încântaţĭ.

Compania, în capulŭ căreia Felice Badoer îşĭ juca armăsarulŭ, era cea mai lăudată. Nu era cu putinţă sĕ fiă altcineva mai tĕnĕrŭ şi mai viteazŭ decâtŭ tĕnĕrulŭ căpitanŭ. Aşa că Ricardo, care s'amestecase în mulţime, spunea mereu celorŭ carĭ îlŭ întrebau, cine i frumosulŭ călăreţŭ.

— Este domnulŭ Felice Badoer, unulŭ din cele mai marĭ nume ale Veneţiei, şi eu sunt Ricardo fecio rulŭ lui.

In momentulŭ când defilerulŭ era sĕ încépă în faţa căpitanului generalŭ, care sta călare în fruntea statului sĕu majorŭ la intrarea principală a taberei, unŭ călăreţŭ trecŭ pe dinainte-i în fuga calului, îndreptându-se cătră mijloculŭ câmpului de manevre. Negreşitŭ că venea fórte de departe, fiindcă calulŭ era albŭ de spumă.

Călăreţulŭ acesta purta botforĭ de piele de Un garia, cari-i treceau peste genunchĭ, şi o haină scurtă de catifea négră cu o vestă de piele de bivolŭ. O manta mare mai multŭ négră galonată cu aurŭ, care-i fâlfâia peste crupa calului, îi da o înfăţişare militară.

Călăreţulŭ când trecuse pe dinaintea locului unde sta statulŭ majorŭ şi prea puţinŭ departe de numĕrosulŭ grupŭ alŭ ofiţerilorŭ, salutase pe căpitanulŭ generalŭ cu atâta bună graţiă şi curtenia, încâtŭ péna dela pălăria era aprópe s'atingă pămêntulŭ.

Călăreţulŭ era atuncĭ dreptŭ în lumină şi cu tótă iuţéla calului sĕu fù numai decâtŭ cunoscutŭ de cei mai mulţĭ ofiţerĭ din statulŭ majorŭ.

— Este contele Batista Martinengo! diceau unii.

— Podestatulŭ Padovei! rĕspundeau ceilalţĭ.

— Va sĕ dică a eşitŭ din temniţele Veneţiei?

— Este liberŭ.

— Sciam de erĭ! dicea unulŭ dintre cei carĭ vorŭ sĕ fiă totdéuna informaţĭ mai naintea celorlalţĭ.

— Va sĕ dică procesulŭ lui s'a suspendatŭ?

— Credut-aţĭ vre-odată seriosŭ că o sĕ cuteze cineva sĕ traducă p'unŭ omŭ ca Martinengo în faţa unui tribunalŭ fie acelŭ cineva chiar Consiliulŭ de trei.

Călăreţulŭ audea o parte din ce se vorbea. Fără sĕ oprescă iuţéla calului se întórse şi salută cu mâna

In sfîrşitŭ se opri în faţa companiei comandate de Felice Badoer şi-lŭ strigă pe nume de mai multe orĭ.

Felice audindu-se strigatŭ plecă în fugă spre călăreţŭ. Amêndoi se întêlniră într'unŭ spaţiu mare golŭ în mijloculŭ câmpului de manevre. Schimbară câteva vorbe împreună şi pe urmă călăreţulŭ, care se dicea că este podestatulŭ Padovei, trase sabia şi o înfipse în corpulŭ lui Felice Badoer.

ai naţiunei, acelea le vorŭ preţui, apěra şi de acelea se vorŭ folosi după convingerea sufletului sěu şi nicĭ pentru unŭ preţŭ nu vorŭ abḑice de acelea, pentru că numai atuncĭ şi aşa vorŭ fi preţuiţĭ şi din partea altorŭ naţiunĭ şi atuncĭ nu se vorŭ avili la fapte degradatóre şi compromiţětóre de numele, reputaţiunea şi auctoritatea naţiunei lorŭ, décă îşĭ vorŭ sci preţui şi stima pre mama lorŭ naţiune.

Condiţiune în modŭ supremŭ recerută spre cultivarea poporului şi a naţiunei este: ca egoismulŭ mârşavŭ, acestŭ inimicŭ infernalŭ alŭ fericirei şi esistenţei popórelorŭ, sě-lŭ stirpéscă totŭ fiiulŭ naţiunei, dér mai vêrtosŭ inteliginţa din inima sa. Décă voimŭ şi dorimŭ sě cultivămŭ naţiunea şi poporulŭ românŭ, sě afurisimŭ din sînulŭ naţiunei nóstre pre acestŭ diavolŭ mutŭ şi surdŭ, şi scopurile şi binele nostru individualŭ şi familiarŭ sě fimŭ gata a-lŭ sacrifica pentru scopulŭ finalŭ şi binele naţiunei şi poporului.

O recerinţă fundamentală spre crescerea şi cultivarea poporului nostru românŭ ţěranŭ e încrederea reciprocă între inteliginţă ca crescětorii şi conducětorii poporului şi între massa poporului; acéstă recerinţă e de aşa mare însemnătate, câtŭ făr' de acésta toţĭ paşii şi tóte mijlócele, fiă spiritualĭ fiă materialĭ, întrebuinţate cu orĭ-ce dibăciă sunt pierdute; făr' de încrederea reciprocă prelegerile teologului, documentările filosofului, pledoariele jurisconsultului, predicile preotului rostite către ascultătorii sěi, aşa şi propunerile dascălului din şcóla sătéscă către invěţăceii sěi suntŭ vocea celuia ce strigă în pustiă, pentru că încrederea între conducětorĭ şi conduşĭ e pétra anghiulară neręsturnabilă, pre care sě raḑimă edificiulŭ culturei, e piedestalulŭ puternicŭ pre care se înalţă naţiunile şi popórele la acelŭ nivelŭ alŭ culturei, pre care le este desemnată în concertulŭ popórelorŭ Europei civilisate.

Şi în care mină se află acéstă pétră de granitŭ a încrederei de care se înfrângŭ valurile ispitelorŭ? In mina séu baia inimei conducětorilorŭ. Conducětorii poporului câştigă încrederea poporului décă pětrunşĭ până în adênculŭ sufletului de înălţimea şi sânţenia misiunei lorŭ, fiăcare îşĭ va iubi chemarea sa şi de acéstă iubire îndemnaţĭ fiăcare îşĭ va împlini sfera activităţii sale cu acurateţă nu pentru că-i dă pâne séu mărirea oficiului, ci pentru că acésta o pretinde înaintarea bunăstărei spirituale şi materiale a poporului, séu vorbindŭ chiarŭ, când preotulŭ însuşĭ va iubi şi stima preoţia şi cuvêntulŭ lui Dumneḑeu, vestitŭ poporului, elŭ însuşĭ ilŭ va pune întâia óră în lucrare, când advocatulŭ din iubire către interesele poporului va apěra dreptatea, când învěţătorulŭ din iubire către surcelele fragede ale naţiunei va propune în şcólă învěţăceilorŭ sěi, atuncĭ din lacrěmile recunoscinţei margialite din inima poporului românŭ se va împleti legătura încrederei între sufletulŭ lui şi a conducětorilorŭ lui, o legătură aşa de tare şi puternică, câtŭ mâna cea sacrilegă a ispitelorŭ nu va cuteza nicĭ când a o ataca; atuncĭ sěmênţa culturei presěrată de către conducětorĭ şi educătorĭ în sufletulŭ poporului nostru românŭ fecundată prin roua iubirii şi încrederei reciproce va prinde rădăcinĭ, va cresce şi înflori şi va aduce fructele spirituale îndulcitóre şi nutritóre precum de sufletulŭ şi viéţa conducětorilorŭ, aşa şi de a poporului.

Din acéstă unire şi solidaritate sufletéscă vorŭ rěsări caracterele firme în sînulŭ inteliginţei şi alŭ poporului, acei lucéferĭ strălucitorĭ în orizonulŭ naţiunei, făr' de a căror conducere o naţiune nu progreséză cu paşĭ sigurĭ către limanulŭ chiămărei sale, ci rătăcesce din eróre în erore, din amăgire în amăgire, până când decade, — vorŭ rěsări, ḑicŭ, caractere firme, care suntŭ pilastri edificiului culturalŭ alŭ fiă căreia naţiunĭ. Némulŭ care nu-i fericitŭ a avé în sînulŭ sěu falanga caracterelorŭ firme, n'are trecutŭ, n'are presinte şi nu va avé viitorŭ, prin urmare n'are istoriă. Oh! ce mângăiere pentru némulŭ românescŭ când i-se înfăţişéză din regiunea nemurirei umbrele chiarificate ale caracterelorŭ firme şi candide, care au pusŭ fundamentulŭ culturei poporului românŭ!

Sunt convinsŭ că memoria şi numele acestora suntŭ cu multŭ mai adêncŭ gravate în sufletulŭ fiă-căruia Românŭ, decâtŭ ca sě fiă de lipsă a-i numi. Lucrarea cultivărei poporului trebue sě fiă ne'ntreruptă în totŭ timpulŭ, între tóte împregiurările şi pe tóte těrêmurile vieţii sociale; pentru-că precum unŭ corpŭ fisicŭ décă încétă în toţi membrii cercularea sângelui trebuie sě móră, aşa şi o naţiune ca corpŭ moralŭ décă se întrerumpe într'ênsa cercularea culturei celei dătătóre de viéţă vitală-spirituală, e espusă nimicirii; pentru că aḑĭ numai cultura e aceea, care dă popórelorŭ viéţa şi le asigură viitorulŭ, cultura aḑĭ e cea mai puternică armă, acésta sě-o mânuămŭ ne'ntreruptŭ, ca învascuţĭ cu arma culturei şi a solidarităţii împletite din caractere firme sě fimŭ în stare a brava orĭce eventualităţĭ şi ispite.

Decĭ, onorată adunare! Onorată inteligenţă şi iubitŭ poporŭ românŭ! Décă voimŭ ca maica nóstră dulce, naţiunea română, ca atare, sě aibă viéţă şi viitorŭ —cu ajutorulŭ mijlócelorŭ şi împlinirea condiţiunilorŭ prin modestia mea indigetate, sě îmbrăţişămŭ cu toţii, inteligenţĭ şi poporŭ ţěranŭ, cu tótă căldura inimei nóstre cultivarea poporului nostru ţěranŭ şi lucrarea regenerărei naţiunei nóstre române prin cultură sě-o continuămŭ cu puterĭ unite — şi împlinindu-ne datorinţa faţă de cultivarea poporului nostru ţěranŭ, vomŭ da documente vie nu numai de naţionalişti zeloşĭ, ci şi de patrioţĭ bunĭ, pentru-că cu câtŭ naţiunea şi poporulŭ românŭ va deveni mai cultŭ, cu atâtŭ îşĭ va esercia într'unŭ gradŭ mai înaltŭ virtuţile ereḑite dela străbunĭ, adecă: iubire către naţiune, religiune şi patriă, ascultare, supunere şi veneraţiune către legile statului sancţionate, alipire şi credinţă neclătită către înaltulŭ tronŭ şi augusta casă domnitóre.

După aceste exorândŭ ajutoriulŭ şi lumina harului cerescŭ peste lucrările adunărei nóstre, am onóre a declara adunarea deschisă, în numele Tatălui, Fiului şi Spiritului sântŭ.

Raportŭ poliţienescŭ. — Intre soldaţii carĭ asediază pe nimfele dela fântâna din uliţa fânarilorŭ de susŭ şi între nisce calfe de cismarŭ se născù alalta-séră cértă, care era aprópe sě degenereze în bătaiă, décă la apropierea patrulei poliţienescĭ combatanţii n'ar fi preferitŭ a o sterge la sănětósa.

La 29 Augustŭ n. 1887 se născù între locuitorii din Nou, Radu Avramŭ jun. şi între Th. Morarŭ, o bătaiă, în care celŭ dintêiu fù aşa de rěu bătutŭ, încâtŭ la 13 Septemvre n. murì din causa acésta. Făptuitorulŭ fù predatŭ judecătoriei.

La 11 Septemvre n. séra s'a perdutŭ pe peronulŭ gării unŭ inelŭ de aurŭ cu briliante în legătură de argintŭ, ér la 12 Septemvre pe noulŭ drumŭ (Königsweg) de pe Romurĭ o braţletă de ergintŭ aurită, bătută unde se încheiă cu petricele de granatŭ, dintre care una lipsesce. Aflătorii binevoiască a preda obiectele găsite la capitănia poliţiei, în schimbulŭ unei remuneraţiunĭ potrivite.

Ultime scirĭ.

Parisŭ, 13 Septemvre. — (Cale indirectă). Putemŭ afirma din sorginte oficială că, în urma cererei Porţii, guvernulŭ germanŭ a primitŭ d'a se înţelege cu Anglia, Austria şi Italia, cu scopŭ d'a hotărî pe aceste Puterĭ sě se unéscă cu Francia şi cu Germania pentru a regula cestiunea bulgară pe basa propunerilorŭ Rusiei.

Orĭ-cum cancelarulŭ n'a primitŭ acéstă misiune decâtŭ cu condiţiune ca Pórta, putere suzerană, sě ia iniţiativa d'a notifica celorŭ trei puterĭ, în numele sěu, propunerile făcute de Rusia.

Rolulŭ guvernului germanŭ nu va începe decâtŭ în urma acestei notificărĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

STETTIN, 14 Septemvre. — Impěratulŭ a asistatŭ la parada militară în trăsură.

BERLIN, 14 Septemvre. — Principele Bismarck a plecatŭ la Friedrichsruhe.

PRAGA, 14 Septemvre. — La alegerile suplimentare pentru dieta boemă au învinsŭ în oraşe toţĭ candidaţii comitetului centralŭ electoralŭ germanŭ.

DIVERSE.

Despre femeile abisiniene o fóiă italiană povestesce următórele: Femeia unui abissinŭ avutŭ locuesce despărţită de bărbatulŭ sěu, avêndŭ odăile sale. Ea trăesce acolo, fără a munci ceva. Locuinţa ei are unŭ vătavŭ, care îngrijesce de tóte; dênsa nu se gândesce la nimicŭ. Copii suntŭ daţĭ în mâna doicelorŭ; mama lorŭ stă la taifasŭ (de vorbă) şi glumesce cu róbele şi amicele sale, rîde, cântă, bea şi — se îmbată. Când plécă d'acasă, intenţia îi este séu sě visiteze pe o amică, séu sě asiste la o ceremoniă religiósă. Dér piciorulŭ ei nu e permisŭ sě atingă pămêntulŭ şi de aceea umblă călare pe unŭ catârŭ, condusŭ de frêu de către unŭ sclavŭ, pe când unŭ sclavŭ ţine umbrela şi o apără de raḑele sórelui. De ordinarŭ soţulŭ mănâncă singurŭ, numai câte odată la soţia sa, când se anunţă solemnŭ, ca dênsa sě se pótă găti şi parfuma. Aceste dame distinse nu prea trăescŭ mai bine decâtŭ clasele sěrace; deosebirea e numai, că cele avute nu muncescŭ, dér mănâncă bătaiă dela cruḑii lorŭ soţĭ. Femeia bătută n'are cui se plânge. Aşa-i sórta femeii, ea sufere şi tace, neavêndŭ ce face. Superstiţia între abissiene este colosală. Décă unei mume îi morŭ copii d'intâiŭ, causa se ḑice a fi **ochiulŭ rěu** alŭ mumei. Décă nasce érăşĭ unŭ copilŭ, nu-i permisŭ sě-lŭ vadă; elŭ e dusŭ la o doică şi numai după **11 anĭ** se întórce la mumă-sa. Indată după naşcere se tae micĭ bucăţĭ din urechea copilului, pe care le mănâncă mumă-sa, după ce au fostŭ puse într'o bucată de pâne.

Mulţămită publică.

Subscrisa mě simtŭ obligată a esprima şi pe calea publicităţii mulţămita şi recunoscinţa ce datorescŭ onoratei direcţiunĭ a *institutului de fete din Braşovŭ* **Vautier** pentru escelenta instrucţiune ce a primită acolo fiica mea *Melania* şi cu deosebire pentru progresulŭ celŭ mare făcutŭ în limba francesă şi în pianŭ.

Cluşiu, 1 Septemvre 1887.

Margareta David.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Têněrulŭ întinse braţele şi căḑù pe spate pe crupa calului, pe când ucigaşulŭ fugea spre Verona.

Ecă ce putură vedea cincĭ mii de persóne, fără ca nicĭ uneia sě-i vie în minte sě se ia după ucigaşŭ, aşa de repede se petrecuse scena asta grozavă.

XVIII
Tribunalulŭ Avogadorilorŭ.

In zăpăcéla fórte firéscă ce urmà după crimă, a cărei victimă fuse încă odată Felice Badoer, se pierduse o vreme preţiósă.

Rêndurile se rupseseră fără ca nicĭ unŭ şefŭ sě se fi încercatŭ sě împiedice pe soldaţĭ d'a se grămădi pe loculŭ unde fusese lovitŭ Felice. Ofiţerii fugeau în drépta şi în stânga, strigândŭ că trebuia arestatŭ ucigaşulŭ, pe când elŭ era departe.

Din învălmăşéla asta însě eşì unŭ omŭ.

Era unŭ ofiţerŭ têněrŭ ataşatŭ pe lângă persóna căpitanului generalŭ. Ucigaşulŭ îlŭ atinsese în trecerea'i pe lângă dênsulŭ şi elŭ putuse, mai bine decâtŭ orĭcare altulŭ, sě cunóscă într'ênsulŭ pe contele Martinengo, podestatulŭ Padovei

Décă se jucase cumva vre-o comediă îndrăsnéţă pentru ca sě ajungă la resultatulŭ acesta tragicŭ, elŭ era hotărâtŭ s'o sdrobéscă plecândŭ fără a pierde nicĭ unŭ minutŭ şi în fuga calului la Veneţia, aşa ca s'ajungă acolo mai nainte d'a se rěspîndi scirea despre acéstă nouă crimă. Elŭ era hotărâtŭ ca îndată ce va debarca s'alerge la temniţă şi déca nu va găsi pe Martinengo acolo, va descoperi atuncĭ tótă intriga aceea de sânge.

Pe ofiţerulŭ acesta îlŭ chema Marco Bembo şi făcea parte dintr'o familiă ducală, după cum chiar numele lui arată. Marco Bembo, cu învoiala căpitanului generalŭ, căruia 'i încredinţase planulŭ sěu, pornì numai decâtŭ.

Se duse ântêiu dreptŭ la Peschiera; acolo schimbà calulŭ şi pe urmă merse aşa de iute încâtŭ nu erau încă 11 ore séra, când părăsì laguna ca sě intre în canalulŭ celŭ mare. Elŭ putuse face drumulŭ pe lagună într'o barcă cu două părechĭ de lopeţĭ şi barca asta o luase dela unŭ pescarŭ de pe cóstă.

In mai puţinŭ de 5 óre făcuse 20 de leghe. Prin urmare era aprópe cu neputinţă ca sě-lŭ fi întrecutŭ altcineva în iuţélă.

Când căpitanulŭ Bembo se presintà la pórta temniţei, bătea mieḑulŭ nopţii la césorniculŭ celŭ mare din piaţa Sf. Marcŭ.

I se făcură greutăţĭ pentru a'i deschide chiar feréstra, prin care sě vorbéscă cu portarulŭ.

— Ce voeştĭ? îlŭ întrebà.

Căpitanulŭ rěspunse printr'o altă întrebare:

— Totŭ mai este închisŭ aci podestatulŭ Padovei?

— Negreşitŭ! Cum i s'ar fi datŭ drumulŭ fără nicĭ o poruncă? ḑise portarulŭ.

— Aşŭ dori sě intru îndată în chilia lui! rěspunse Marco Bembo.

— Nu se póte aşa de uşorŭ, după cum creḑĭ d-ta, mai cu sémă pe vremea acésta! — îi rěspunse portarulŭ. — Trebuescŭ împlinite formalităţĭ şi nu potŭ sě dau voiă niměrui sě intre în temniţă fără autorisaţia unuia din cei trei capĭ ai consiliului de patruḑecĭ orĭ a unui membru din Consiliulŭ celorŭ ḑece. D-ta ai astfelŭ de autorisare?

— Nu! rěspunse têněrulŭ care nu prevěḑuse piedica acésta.

— Atuncĭ, nu potŭ sě te lasŭ sě intri nicĭ chiar în camera portarului!

Totŭ ce mai spuse Marco Bembo fuse de prisosŭ. Portarulŭ închise ghişetulŭ (oblonulŭ dela feréstră) şi căpitanulŭ rěmase fórte încurcatŭ.

Din fericire elŭ avea unŭ unchiu, pe Carlo Bembo, care făcea parte din Marele Consiliu. Marco hotărà sě se ducă sě-lŭ găsească la minutŭ, sě-lŭ deştepte, sě-i spue întêmplarea şi sě dobândéscă dela dênsulŭ autorisarea trebuinciósă.

Insě cu tóta graba ce puse elŭ, planulŭ acesta cerea unŭ órecare timpŭ pentru a fi dusŭ la sfirşitŭ bunŭ şi era aprópe césulŭ $1\frac{1}{2}$ de diminéţă când se înfăţişà Marco încă odată la temniţă, însoţitŭ de unchiulŭ sěu Carlo Bembo, care voise sě dea lui Marco totŭ sprijinulŭ de care putea dispune.

Inaintea unui membru alŭ fiorosului consiliu trebuia sě se deschiḑă tóte porţile. Insě o piedică materială făcù ca cei doi patricianĭ sě nu pótă aborda numai decâtŭ dinaintea porţii celei marĭ a temniţelorŭ. O luntre mare încărcată cu legume şi condusă de doi ómenĭ tăia canalulŭ: erau zarzavatele temniţei.

— Daţi-vě la o parte, blestemaţilorŭ! strigà Carlo Bembo rěstitŭ către cei doi vîslaşĭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Septemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 16	Bonurĭ croato-slavone	104 75
Rentă de hârtiă 5%	81.40	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 60	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 20
		Renta de hârtiă austriacă	81 25
		Renta de arg. austr.	82 65
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —	Renta de aurŭ austr.	112 80
		Losurile din 1860	136.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75	Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
		Act. băncei de creditŭ ung.	282.80
Bonurĭ rurale ungare	104.70	Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50	Napoleon-d'orĭ	9.94
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Mărcĭ 100 imp. germ.	61 45
Bonurĭ rurale transilvane	104 40	Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 29 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	$89\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.\frac{1}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 14 Septemvre st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9 98
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	$111.\frac{1}{4}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.